

Информативни лист о заразним болестима

Пнеумококна болест

Инфекција пнеумококним бактеријама изазива читав низ болести укључујући менингитис, пнеумонију и инфекцију средњег уха. Инфекције чешће настају зими и у пролеће. Ризик је највећи код мале деце и старијих људи. Инфекција се лечи антибиотицима. Имунизација може да спречи болест.

Шта је пнеумококна болест?

Пнеумококну болест изазива инфекција бактеријама *Streptococcus pneumoniae*. Инфекција може да доведе до различитих болести, укључујући: пнеумонију (инфекцију плућа), otitis media (инфекцију средњег уха) и менингитис (инфекцију мембрана око мозга и кичмене мождине).

Који су симптоми болести?

Симптоми зависе од места инфекције и старости болесника.

- Пнеумонија може да изазове отежано дисање, температуру, недостатак енергије, губитак апетита, главобољу, болове у грудима и кашаљ.
- Упала средњег уха може да изазове плач, повлачење уха, температуру, раздражљивост, ослабљен слух, а понекад и пролив и повраћање.
- Менингитис може да изазове температуру, главобољу, укочен врат, мучнину, повраћање и поспаност.

Како се болест шири?

Бактерије често живе у грлу здравих особа не изазивајући никакве тегобе. Повремено, међутим, те бактерије изазивају инфекцију.

Код кога постоји ризик од ове болести?

Особе код којих је ризик највећи укључују:

- децу испод две године старости,
- старије одрасле,

- Аборицине и Острвљане Торесовог теснаца,
- плућне и срчане болеснике, оболеле од рака и бubrežних оболења, инфициране HIV-ом или неухрањене особе,
- особе којима је одстрањена слезина или им слезина не функционише довољно добро,
- пушаче.

Пнеумококне инфекције су чешће зими и у рано пролеће.

Епидемије настају у обдаништима, домовима за негу и другим установама.

Како се спречава пнеумококна болест?

Деца

Пнеумококна вакцина се препоручује и може бесплатно да се добије за децу када напуне 2, 4 и 6 месеци старости.

Вакцина је такође бесплатна за децу између две и пет година старости која:

- су рођена са одређеним имуним недостатцима,
- примају одређене лекове или зрачење,
- особе које немају слезину или чија слезина не функционише довољно добро,
- имају HIV инфекцију,
- имају хроничну инсуфицијенцију бубрега,
- имају Даунов синдром,
- имају срчано оболење које изазива цијанозу или срчану инсуфицијенцију,
- су прерано рођена и имају хроничну болест плућа,
- су рођена са мање од 28 недеља гестације,
- имају цистичну фиброзу,
- имају дијабетес мелитус за који морају стално да примају инсулин,
- имају цурење цереброспиналног ликвора,
- имају интракранијалне одводе или кохлеарне имплантате.

Деци са горе наведеним здравственим проблемима препоручује се ревакцинација са 12 месеци старости, а доза вакцине за одрасле препоручује им се са 5 година старости. Поразговарајте са својим лекаром о томе.

Пнеумококна вакцина је такође бесплатна за:

Одрасле

- који имају 65 година и више,
- Аборицине и Острвљане Торесовог теснаца који имају 50 година и више и за особе које имају од 15-49 година и које:
  - имају неко срчано, бubrežно или плућно оболење,
  - имају астму или дијабетес,
  - имају смањени имунитет,
  - пију велике количине алкохола или много пуше.

Неким људима код којих је ризик од озбиљног оболења највећи, такође може да се препоручи сталан третман антибиотицима.

Особама које прву вакцину приме када имају 65 година или више, препоручује се ревакцинација 5 година касније.

Вакцина се такође препоручује особама између 15-64 године старости код којих/које:

- је смањен имунитет,
- је одстрањена слезина или им слезина не функционише довољно добро,
- имају неку хроничну болест (на пример: срчано, бubreжно или плућно оболење, дијабетес или болести повезане са алкохолизмом),
- цури цереброспинални ликвор,
- пуше дуван.

Тим особама се препоручује једна ревакцинација или када напуне 65 година старости или 10 година после прве вакцине (које касније уследи).

Како се поставља дијагноза пнеумококне болести?

Ваш лекар може да постави дијагнозу пнеумококне болести на основу симптома, прегледа и обављањем неких анализа. Тестови могу да укључе рендгенски снимак плућа и узимање узорака из захваћеног дела организма, да би се испитало да ли у њима има бактерија (нпр. узорак крви или цереброспиналног ликвора).

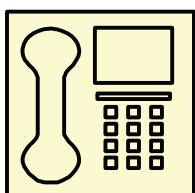
Како се лечи пнеумококна болест?

Третман укључује антибиотике, лекове за смањење температуре и болова, као и уношење што више течности да се спречи дехидрација.

Како реагују заводи за јавно здравље?

Лабораторије морају у поверењу да пријаве случајеве инвазивне пнеумококне болести (када се бактерије налазе у крви или цереброспиналном ликвиру или на другом стерилном месту) локалном заводу за јавно здравље. Особље завода за јавно здравље ће разговарати са лекаром и пациентом или његовим неговатељем да идентификује факторе ризика који могу да буду присутни код пацијента, и да испитају његову историју вакцинације. Код блиских контаката оболелих обично не постоји повећани ризик од инфекције и они не треба да иду на контроле. Информације о броју оболелих од пнеумококне болести и њихови фактори ризика помажу у изналажењу бољих начина за спречавање болести.

Више информација – Заводи за јавно здравље у Новом Јужном Велсу

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au